

ಅಧ್ಯಾಯ-೫
ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಪೂರ್ತಿಗಳು

“ಕೃಗಾರಿಕೆಕರಣ ಇಲ್ಲವೇ ವಿನಾಶ” ಎಂದು ಭಾರತರತ್ನ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶೇಷ್ಯರಂತಹರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತ್ರ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೃಗಾರಿಕೆಕರಣ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಶರೀರದ ಮೂಲಗಳಿದ್ದಂತೆ, ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಶರೀರದ ಶಕ್ತಿ ಚೈತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುತ್, ಸಾರಿಗೆ-ಸಂಪರ್ಕ, ಮಾನವ ಸಂಪತ್ತು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತಿತರ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು : ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ನೇಕಾರಿಕೆ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ಕವುರ್ಕಾರಿಕೆ, ಗಾಣ, ಉಪ್ಪು, ಸುಣಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಉದ್ದುಮು ಮುಂತಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕೆ, ನೇಕಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಾಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ನಾಡಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಮೋಳೆಯ ಉಲ್ಲೇಖಿವಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ತಾಲೂಕು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೃಗಾರಿಕಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಯಶ್ಸಿಸುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಗಾರಿಕೆಕರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಡಿ-ಜಿಝಿರಲ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ರೇಷ್ಯೆ ಉದ್ದುಮು, ಆಲೆಮನೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಾಣಿಜ್ಯಬೆಳೆ, ಅಕ್ಕಿಗಿರಣಿ ಮುಂತಾದ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲದ ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಹೆಂಚು, ಬಿದಿರು ಉತ್ಪನ್ನ, ಬಡಗಿ, ಕಮ್ಮಾರ್ಕಿಕೆ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ನೇಕಾರಿಕೆ, ಸಾಮಿಲ್ಲು (ಮರಕೊಂಡುಬಂದ ಕಾಖಾನೆ) ಮುಂತಾದ ಉದ್ದುಮುಗಳೂ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಸೀಮಿತ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಬಟ್ಟುವಟಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ

ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಸೇರಿದಂತೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಫೋಇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ರಿಂದಾಯಿತಿ ಹಾಗೂ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯವಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯದ ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಮೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೫ ಸಬ್ಡಿಯೂ ಲಭಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಈ ಸಬ್ಡಿ ಲಭಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಫೋಇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಧಾನ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಧಾನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಂದಾಯಿತಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ೧೯೮೦, ೧೯೮೧, ೧೯೮೨, ೧೯೮೩, ೧೯೮೪, ೧೯೮೫ ಹಾಗೂ ೧೯೮೬ ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ರಿಂದಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್, ಮಧ್ಯಮ, ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆಂದು ಫೋಇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಿ.ಎಂ. ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೬ರ ನೂತನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ತಾಲೂಕು ಕೈಗಾರಿಕಾವಲಯ-I ಗುಂಪಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲೂಕು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಫ್ತ್ವರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೨೫ ಲಕ್ಷ ಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿರುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಹೈರ್ ಪಚೆಸ್ ಪರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಫ್ತ್ವರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೂ.೧೦೦ ಲಕ್ಷಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿರುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂತಲೂ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ/ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡದ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮ/ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂತಲೂ, ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೇ.೧೦೦ರಪ್ಪು ರಘು ಆಧಾರಿತ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, (ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವಂತೆ) ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಅಥವಾ ಪರಿಭಾಷೆಗನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಘು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಒಷ್ಣಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ. ಇಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು, ರಘು ಆಧಾರಿತ ಘಟಕ (ಇ.ಬಿ.ಯು) ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋಚ್‌ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾರ್ಕ / ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಹಾಡ್‌ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ (ಇ.ಹೆಚ್.ಟಿ.ಪಿ) / ಸಾಫ್ತ್ವರ್‌ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೦೦ ಕೋಟಿಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚೆನ ಬಂಡವಾಳ

ಹೊಡುವದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು, ಸ್ಥಿರಾಸ್ತ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇ.೨೫ಿರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ/ ಅಂಗವಿಕಲ/ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ/ಮಾಜಿಯೋಧರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇ.೫ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಉದ್ದಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ತೇಜನವು ಕೆ.ಎಸ್.ಎಫ್.ಸಿ./ಕೆ.ಎಸ್.ಎ.ಡಿ.ಸಿ./ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು/ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇರವು ನೀಡಿದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ವ ಪರಿವರ್ತನಾ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಗಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ೫೦ ಎಕರೆ; ಬೃಹತ್/ ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ೨೫ ಎಕರೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ೧೦ ಎಕರೆ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆ.ಎ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ. ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಾಧೀನ ಮತ್ತು ವಿಶರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಲಯ-I ಮತ್ತು ವಲಯ-II ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಧೀನ ಶುಲ್ಕವು ಶೇ.೧೦ರಷ್ಟು ಇರುವುದು. ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಾಫರಿಗಳ (ಇ.ಟಿ.ಪಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇ.ಟಿ.ಪಿ. ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.೫೦ರಷ್ಟನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಗದ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗೆ ನಿಗದಿಸಿದೆ. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಲಯ-I ಮತ್ತು ವಲಯ-II ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಆರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಪ್ರಾಂತ್ರೋ ಮತ್ತು ಮೇಷಿನರಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಗೂಡ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಐದು ಎಕರೆವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.೫೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರತೀ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಏರಡು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ವರ್ಂಟಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ತಗಲುವ ಆವರ್ತನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.೮೫೦-೧೦೦ ರಂತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಲಯ-I ಮತ್ತು ವಲಯ-IIರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಫ್.ಸಿ./ ಕೆ.ಎಸ್.ಎ.ಡಿ.ಸಿ ಗಳಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶೇ.೨೫ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿ.ಎಲ್.ಸಿ.ಎಸ್.

ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನಹರವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೇಡ್ಯಾಲ್ಡ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಸಾಲಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಾಡಕ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಥವಾ ಬಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಸಿರೀಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪಡೆಯುವ ಸಣ್ಣ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪೇಟಿಂಟ್ ನೋಂದಣಿ ವೆಚ್ಚದ ತೇ.ಎಂ ರಪ್ಪು ಸಹಾಯಧನ ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂ. ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರ್ಯಾತರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸೆಸೋನಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಮದ್ದ, ಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆ ಘಟಕ, ಕಾರ್ಕಂಬಿ-ವಿಂಡಸಾರಿ ಘಟಕ, ಪೋಂಟೋ ಸ್ಪೃಡಿಯೋ ಕಲರ್ ಪ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್ ಘಟಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಘಟಕ, ಫೋಟೋ ಕಾಪಿ, ಜೆರಾಕ್ಸ್ ಘಟಕ, ಜೈಫಂ ಸಂಬಂಧಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಲ್ಯವಧಾರ್ ನೆ ಮಾಡದ ಮರುಪೂರ್ಕ ಘಟಕ, ಮರದ ಸಾಮಿಲ್, ಬೀಡಿ-ಸಿಗರೆಟ್‌ಸು, ಗುಟ್ಟಾ, ತಂಬಾಕು ಘಟಕ, ರಿಯಾಕ್ಸೀವ್ ಡ್ರೆಸ್ ಸುಡುಮದ್ದ, ಪಟಾಕಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕ, ಓರ್ನೋನ್ ಘಟಕ, ವಿದ್ಯುತ್ ಲಾಂಡಿ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಕೆ ಘಟಕ, ಕೋಣಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಪಾಪೊಕಾರ್ಬ್ ಎಸ್.ತ್ರೇ.ಎಸ್.ಕ್ರಾಂಡಿ ಘಟಕ, ಕಾಫಿಬೀಜ ಪ್ರದಿ ಘಟಕ, ಗಡಿಯಾರ, ಕೃಗಡಿಯಾರ ರಿಪೇರಿ ಘಟಕ, ದೃಶ್ಯ-ಶ್ರವಣ ಕ್ರಾಸೆಟ್ ಘಟಕ ಹಾಗೂ ಸಯನ್ಯೆಡ್ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಗಯ ಉತ್ತೇಜನ, ರಿಯಾಯಿಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಶೇಷ ಸವಲಲ್ತುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೂತನ ಕೃಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಇಂ-ಒಂ-ಎಂಗಿರವರೆಗೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ೨೦೦೯-೧೦ಿರ ನೂತನ ಕೃಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ತಾಲೂಕು, ಕೃಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಂದ ಕೃಗಾರಿಕಾ ವಲಯ-೩೩ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೃಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆಲೆಂಟ ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಬಾನೆ ಚುಂಚನಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಕೆ.ಆರ್.ನಗರ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ, ಹುಣಸೂರು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್.ಡಿ, ಕೋಟಿ ತಾಲೂಕುಗಳ ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳಿಗಾರರು ಈ ಕಾರ್ಬಾನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ರೆಲೆಂಟ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿ ಅರೆಯುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಅಪ್ಪು ಕಬ್ಬಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಖಾಸಿಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾತರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಬಾನೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಹಣ ನೀಡಿರುವುದು ಕಬ್ಬಿನ ಕೊರತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಾರ್ಬಾನೆ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ-ಹೂಣಸೂರು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೋಸಿಯೇಚೆಡ್ ಪೇಪರ್ ಮತ್ತು ಸಾಬ್ಬೇಡ್ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಬಿಂನೆ ಱೆಲೆರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ವೇಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬೋಡ್ ಪೆಟ್ರಿಗೆಳನ್ನು ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥವ ಕಚ್ಚಾಪದಾರ್ಥ ವ್ಯೂಹಾರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕಣ್ಣಾನೂರು ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ನಗರಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಪೇಪರ್ಗೆ ಶಿವಕಾಶಿ, ಚನ್ನೀ, ಮೃಷಾರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕೇರಳ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಯಿದ್ದು ಪೂರ್ವಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಟಿಫಿಕ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕೆ ಗಿರಣೀಗಳಿವೆ. ಹಲವು ಹಳೆಯ ಗಿರಣೀಗಳು ಬಿನ್ನಿಮಿಲೋಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಂಡಿವೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಱೆಲ್ಲಾ-ಲ್ಜಿರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನೋಂದಣಿಯಾದ ಕಾರ್ಬಿಂನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೨ ಆಗಿದ್ದು, ೧೦೧೭ ಮಂದಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದವು. ೨೦೦೭-೨೦೧೬ರಲ್ಲಿ ೧೯೨೫ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನೋಂದಣಿಗೊಂಡಿದ್ದು, ೪೮೮೨ ಮಂದಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದವು. ೨೦೦೫-೨೦೧೬ರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨೨೨ ಆಗಿದ್ದು, ೫೨೨೫ ಮಂದಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕೊಷ್ಟಕ ಖಿ.ಇಅನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ-ಖಿ.ಗ - ೨೦೦೭-೨೦೧೬ ರಿಂದ ೨೦೦೮-೨೦೧೯ ರ ವರೆಗೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಬ್ಬಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿವರ (ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	೨೦೦೭-೦೮	೨೦೦೮-೦೯	೨೦೦೯-೧೦	೨೦೧೦-೧೧
೧.	ಆಟೋಮೊಬೈಲ್ಸ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೦ ೦	೦ ೦	೦ ೦
೨.	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೧೨ ೩೪	೧೨ ೩೪	೨೨ ೪೮
೩.	ಕೆರ್ಮಿಕ್ಸ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೨ ೩೮೦	೨೨ ೩೮೨	೮೮ ೪೯೪
೪.	ಫೆರ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಫೆರ್ಸ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೦ ೦	೦ ೦	೦೯ ೦೯
೫.	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೧೪ ೪೮೮	೨೧೪ ೪೮೮	೨೧೮ ೫೦೫
೬.	ಗ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಿರಾಮಿಕ್ಸ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೬ ೧೮೮	೨೬ ೧೮೮	೨೬ ೧೯೨
೭.	ಜಾಬ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೨ ೧೫೪	೮೨ ೧೬೪	೧೨೭ ೨೦೪

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	೨೦೦೭-೦೯	೨೦೦೪-೦೬	೨೦೦೫-೦೯	೨೦೦೮-೦೯
೫.	ಚಮ್ಮೆ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೧ ೫೪	೨೧ ೫೪	೨೧ ೫೪
೬.	ಪುಕ್ಕಾನಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೮೨ ೩೬೧	೮೦ ೩೬೦	೮೨ ೩೬೧
೧೦.	ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೧೫ ೩೬	೧೫ ೩೬	೧೦ ೩೪
೧೧.	ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೦೯ ೨೮	೦೯ ೨೮	೧೦ ೩೫
೧೨.	ಟೆಕ್ನಾಟೋ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೧೨೧ ೩೬೨	೧೨೬ ೩೬೨	೧೨೬ ೩೬೦
೧೩.	ಮರ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೨೧೨ ೫೨೪	೨೧೮ ೫೨೪	೨೫೪ ೫೨೪
೧೪.	ಇತರೆ	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೫೪೯ ೨೬೨೨	೫೩೬ ೨೬೨೨	೫೫೨ ೨೬೦೦
೧೫.	ಒಟ್ಟು	ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	೧೭೨ ೪೮೨	೧೬೭ ೪೮೨	೧೮೦ ೫೨೫

ಆಧಾರ: ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳ ನೋಟ

ರೇಣ್ಣೆ: ರೇಣ್ಣೆಯು ಗೃಹಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಬದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೫-೦೬ರಲ್ಲಿ ೧೮೯.೨೨ ಹೆಚ್ಕೆರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಷ್ಟನೇರಳೆ ಬೇಸಾಯವಿದ್ದು, ಎಂಬುದಿಂದ ಈ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟು ೨೨.೮೮೮೮ ಹೆಚ್ಕೆಗಾಡು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೌಲ್ಯ ೧೯.೬೬೬೬ ರೂ.೫೮೫೫ತ್ತು. ೨೦೦೮-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ವಿವಿ.೮೯ ಹೆಚ್ಕೆದಲ್ಲಿ ಹಿಷ್ಟನೇರಳೆ ಬೇಳೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ೨೨.೦೫೬ ಟನ್ ರೇಣ್ಣೆ ಗೂಡನ್ನು ೨೨೦ ರೈತರು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ೧೦೨.೮೮ ಲಕ್ಷ ರೂಗಳಾಗಿತ್ತು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಾಗೂ ಜನಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತು, ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು, ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರೇತೆಲೂ, ದವಸ-ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ರೈತಾಗಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ನೇರವಾಗಿರುವದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯು ಡೆರಿ ಉದ್ದಮದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಲು ನೇರವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ : ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ತಾಲೂಕಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್.ಎಂ.ಎ ಗೃಹಬಳಕೆ, ಶಿಶಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಎಲ್.ಎಂ.ಎ ವಾಣಿಜ್ಯ, ರೀ.ಎಲ್.ಎ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟು, ಇಂಡಿ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಹಿಂಗೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಂ.ಎಲ್.ಎ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೀದಿ ದೀಪ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಳಕೆದಾರರಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟು ಇಂ.ಎಲ್.ಎ ಲಕ್ಷ ಯುನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯಿದ್ದು, ಇಂ.ಎಲ್.ಎ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂಗೆ ತಾಲೂಕಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಅದೇ ೨೦೦೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂ.ಎಂ.ಎ ಗೃಹ ಬಳಕೆ, ಇಂಖಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆ, ಇಂಡಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆ ಇಂಡಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಇಲಿಂ ಇತರ ಬಗೆ ಬಳಕೆದಾರರು ವಿದ್ಯುತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೇ ಇಂಡಿ ಬೀದಿದೀಪಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರ್ದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಗೆಲ್.ಎ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಇಂ.ಎಲ್.ಎ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಗೆಲ್.ಎಂ, ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಗೆಲ್.ಎಲ್.ಎ, ಬೀದಿ ದೀಪಗಳಿಗೆಂದು ಇಂ.ಎಲ್.ಎ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆಂದು ಇಂ.ಎಲ್.ಎ ಲಕ್ಷ ಯುನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಎಲ್ಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕವು ಗೆಲ್.ಎಲ್.ಎ ಲಕ್ಷ ರೂಗಳಾಗಿತ್ತು.

ಉದ್ಯೋಗ : ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೯ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಇ.ಎಂ.ಎ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದು, ೨.೦೮.೫೬೬ ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ಇಂ.ಎಂ.ಎ ಮಂದಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕೆ.ಮೀ.ಗೆ ಇಂಜಿ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯಿದೆ. ಎಲಿಂ ಲಿಂಗಾನುಪಾತೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್.ಎಲ್.೨ ಮಂದಿ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರೂ, ೨೪.೪೬೨ ಮಂದಿ ಸೀಮಾಂತ (ಮಾರ್ಚಿನಲ್) ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಹಾಗೂ ಗೆಲ್.೨೬.೮೩೦ ಮಂದಿ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಿ ಪ್ರಥಾನ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂದಿ ಕೈಗಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೂ, ವ್ಯವಸಾಯೀತರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕಬ್ಬೀರಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೯ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಇಂಡಿ ಮಂದಿ

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಗಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದವರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅ,೧೫೨ ಮಂದಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರೂ, ಉಳಿ ಮಂದಿ ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರರು, ಅಂ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪದವೀಧರರು, ಇಂ ಮಂದಿ ಬಿ.ಕಾಂ, ಪದವೀಧರರು, ಇಬ್ಬರು ಶೀಷ್ಯಲಿಪಿಗಾರರು ಮತ್ತಿತರರು ಉದ್ಯೋಗ ಬಯಸಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂಂಲೆ ಮಾಚ್‌ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು ಅಂ ಅಂಲೆ ಉದ್ಯೋಗಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರ್ಗ ವಿವರ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು : ಅಂಂಲೆ-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಇಂ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅಂಂಲೆ ಮಾನವ ದಿನಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥಸಲ್ಪಟ್ಟು ೩೦.೬೯ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂಂಲೆ ಮಾಚ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಇಂಂಂ ಮನೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಧ್ರ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇಂ ಹಾಗೂ ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಅಂತ್ಯ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂಂಲೆ-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಂತೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಂಂಲೆ ಮಾಚ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕೊರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊಳವೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇನಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಇಲ ಜನರಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಅಂಂಲೆ-೦೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕೃಗಾರಿಕಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು : ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೇಣದ್ದು, ರೇಷ್ಮೆ ಆಹಾರೋದ್ದು ರಂಗದಲ್ಲಿ, ಬೇಕರಿ, ರಾಗಿ ಆಹಾರ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ದು, ಹಣ್ಣಿನ ರಸದ ಉದ್ದು: ಉಣಿದ ಎಲೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನ, ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಮತ್ತಿತರ ಉದ್ದುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಅಧಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು : ಈ ತಾಲೂಕು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವೆಡೆ ಕೃಷಿಕರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂ ಶೇ. ಜನ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ತಾಲೂಕಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಮೀನುಗಳಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿಸಾಕಣೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ದುಗಳೂ ಕೂಡ ತಾಲೂಕಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಕೃಗಾರಿಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ವಲಯ I ಕೈ ಸೇರಿರುವ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆ, ಖಾದಿಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಪ್ರಗತಿಪಡಿಸಲ್ಪಡು ಸಾಗಿದ್ದು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಏಲ್, ಜಿಕ್ಕೆ ಹನಸೋಗೆ, ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಕಪ್ಪಡ, ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಾಲೂಕಿನ ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೫,೫೦೦ ಹೆ. ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ, ೨೫೦೦ ಹೆ. ಕೆರೆಗಳಿಂದ, ೫೦೦ ಹೆ. ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ೫೦೦ ಹೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೫,೫೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ೩೨,೨೦೧ ಏಕದಳ ಮತ್ತು ಉಪತ್ಯಾಣ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ೧೩,೮೦೯ ಹೆ. ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ೧೯೬೧ ಹೆ.ನಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು, ೧೯೬೨ ಹೆ. ನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳು, ೪೨೦ ಹೆ.ನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಗಳು, ೧೯೬೨ ಹೆ.ನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿ, ರಿಖಿತ ಹೆ.ನಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಆಹಾರೆತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸಾರಿಗೆ-ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ೮೫,೫೫ ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ, ೨೬೬,೫೦ ಕೆ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಮುಖ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆ, ೨೮,೫೦ ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆ, ೪೫,೫೫ ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಹೆಲ್ಲಿರಸ್ತೆ. ಒಂದು ಕೆ.ಮೀ ಉದ್ದದ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ೨೫ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಅರಣ್ಯ ರಸ್ತೆ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೮೫೫,೫೫ ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೪೧ಕೆ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಬಾಡ್‌ಗೇಜ್‌ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಆರು ರೈಲ್ವೇ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ೫೨ ಅಂಚೆ ಕಣೆರಿಗಳು, ಆರು ತಂತಿ ಕಣೆರಿಗಳು, ಆರು ದೂರವಾಣಿ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ೫,೨೬೪ ದೂರವಾಣಿಗಳಿದ್ದು, ತಾಲೂಕಿನ ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ತನ್ನೂಲಕ ತಾಲೂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ತಲಾವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿ ಜನರು ಸಮೃದ್ಧಿಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.